

Hundguiden

En kickstart guide för dig som är ny hundägare

Att läsa nu och spara för framtiden

Uppslagsverk:
Allt du behöver veta som ny hundägare

Rek.pris 125 kr (€ 12.00)

Innehåll

04	Djurskydd
06	Ensamträning
08	Foder
10	Försäkring
12	Hundnamn
14	Hundår till människoår
16	Inkallning
18	Instagram
20	Kastrering
22	Kloklippning
23	Koppelträning
24	Kända hundar
26	Lekar
28	Löptikar
30	Miljö- och social träning
32	Motion
34	Munhälsa
36	Pälsvård
38	Resa
40	Rolig faktazz
42	Rumsrenhet
44	Sjukdomar och olyckor
46	Stress
48	Veterinär
50	Vett och etikett

Sidan 6 - Ensamträning

Sidan 8 - Foder

Sidan 14 - Hundår till människoår

Sidan 22 - Kloklippning

Kickstart guide

Har du nyligen blivit hundägare eller funderar på att bli? Hundguiden går igenom ämnen som är viktiga för alla som på något sätt är i kontakt med hundar. Syftet är att ge lättförståelig kunskap och en inblick i hundvärlden.

I den här guiden går vi igenom mängder med ämnen - från djurskydd till vett och etikett. Sammantaget får du de verktyg du behöver för att kunna ta hand om en hund på ett bra sätt. Hundguiden är skriven av hundälskare för dig med sällskapshund. Önskar du att läsa och lära dig mer om ett specifikt ämne hänvisar vi till ditt lokala bibliotek eller en bokhandlare - där finns mängder med matnyttiga böcker som behandlar dessa och andra ämnen på djupet.

Alla nyregistrerade hundägare i Sverige får ett exemplar skickad till sig kostnadsfritt. Tidningen finns även att köpa på Bokus.com, Akademibokhandeln, utvalda Pressbyråer runt om i landet. Det går inte att prenumerera på tidningen eftersom innehållet inte alltid ändras mellan upplagor. Vår idé är istället att tillhandahålla bra information som ökar kunskapsnivån om hundäggande. Ge eller låna därför gärna ut ett exemplar till den som vid tillfälle ska passa din hund.

Följ gärna @Hundguiden på Instagram för att få fler tips. Tagga dina egna bilder med #Hundguiden för chansen att få bilderna publicerade i vår tidning! Se även vår hemsida www.fakta-guiden.se.

Patric Björn, Ansvarig utgivare

Denna trycksak är koldioxidkompenserad i enlighet med ClimateCalc.
Kompensationen är köpt hos: South Pole
www.climatecalc.eu
Cert. no. CC-000093/SE

Svanenmärkt trycksak, 3041 0001

Sidan 23 - Koppelträning

Sidan 32 - Motion

Sidan 42 - Rumsrenhet

Sidan 46 - Stress

Ansvarig utgivare: Patric Björn
Utgivare: Ny Media Sverige AB
Tryck: Åtta.45
Upplaga: 100 000 ex / 3
Läsare tidning + webb: 300 000 st

Annonsering: www.nymedia.se/hundguiden

Har du frågor om innehållet i tidningen?
Mejla red@fakta-guiden.se

Webb: www.fakta-guiden.se

Djurskydd

TEXT Distriktsveterinärerna BILD Adobe Stock

Hundar är flockdjur. De mår inte bra om de är ensamma utan behöver träffa både människor och andra djur. Det är särskilt viktigt att de får träffa människor och aktiveras varje dag.

HUNDAR SKA VARA MÄRKTA OCH REGISTRERADE

I Sverige är det lag på att hundar ska vara märkta och registrerade i Jordbruksverkets hundregister. Genom kravet på märkning är det lättare att ingripa mot hundar som är farliga för människor och andra djur. Med hjälp av registret är det också lättare hitta ägaren till bortsprungna hundar. Här finns information om hundregistret.

HUNDVALPAR

Du får inte skilja hundvalpar från modern annat än tillfälligt så länge de behöver hennes mjölk och omvårdnad och inte förrän de är åtta veckor. Valparna ska under tiden tillsammans med tiken hållas i en trygg och lugn miljö. Om hundar ska lämnas ensamma ska de gradvis vänjas vid det. Djurhållaren ska ta särskild hänsyn till unga hundar och hundar som genom sitt beteende visar tecken på oro och obehag när de blir lämnade ensamma.

FODER OCH VATTEN

Varje dag ska du ge din hund foder som garanterar att hunden får i sig tillräcklig, allsidig och välbalanserad näring. Tänk på att hunden inte mår bra om den väger för mycket eller är för mager. Om flera hundar får mat samtidigt är det viktigt att alla kan äta i lugn och ro utan att störa varandra.

Hunden ska ha fri tillgång till dricksvatten. Om du däremot håller hunden utomhus vid minusgrader ska du vara säker på att den kan dricka tillräckligt mycket vatten under dygnet. Du ska då vattna hunden minst två gånger per dag.

RASTNING

Alla hundar behöver daglig motion och ska vara utomhus varje dag. Du bör rasta din hund åtminstone var sjätte timme dagtid, valpar och äldre hundar dock oftare.

Hundar som permanent vistas i hundgård ska rastas på annan plats för att de ska få komma utanför hundgården åtminstone en gång per dag.

UTRYMMEN FÖR HUNDAR

Rum och andra utrymmen där din hund vistas ska vara anpassade efter hur många djur som finns där. Alla hundar ska ha tillgång till en ren, torr och mjuk liggplats där de kan ligga i naturlig ställning. Tänk också på att hundar tycker om att „bädda“ själva, så ge dem möjlighet att göra det. Digivande tikar ska ha en lugn plats för sig och sina valpar.

INOMHUSMILJÖ

Miljön där hundarna vistas ska ha en temperatur och luftfuktighet som lämpar sig för dem. Det ska finnas inläpp för dagsljus och belysning som inte irriterar hundarna.

DU ANSVARAR FÖR VAD HUNDEN GÖR

Det är du som ansvarar för vad hunden gör när den är på allmän plats. Du som har hund måste se till att den inte stör eller skrämmer människor eller andra djur. Om hunden skadar någon eller förstör något är du ersättningsskyldig. Ditt ansvar framgår av lagen om tillsyn över hundar och katter.

Mellan 1 mars och 20 augusti får hundar inte springa lösa där det kan finnas vilda djur. Det kan finnas ytterligare regler, till exempel i naturreservat. Kontakta gärna din länsstyrelse om du vill veta mer. Under övrig tid av året ska du se till att hundar inte driver eller förföljer vilt när de inte deltar i jakt.

Om du har frågor om hundägarens ansvar för vad hunden gör ska du vända dig till länsstyrelsen.

BLIR DU STÖRD AV ETT DJUR?

Om du besväras av ett djur, till exempel blivit attackerad av en arg hund, kan du ringa polisen på telefonnummer 114 14 eller länsstyrelsen. Om du blir störd genom att till exempel en hund skäller eller en katt förorenar en sandlåda kan du kontakta kommunen.

Källa: jordbruksverket.se

OM HUNDEN BLIR SJUK – CHECKLISTA!

Undersök hunden noga innan du ringer veterinären. Ju fler uppgifter du har, desto bättre kan veterinären bedöma hundens tillstånd. Det är bra att ha svar på följande punkter:

Ras: Om blandras – vilka raser ingår? ålder/kön. Om det är en tik – när löpte hon senast? Är hon dräktig?

Temperatur: Normalt har en hund runt 38 - 39 grader. Ta tempen under ett par dagar när den är frisk för att få ett normalvärde för just din hund.

Puls: Hur många hjärtslag per minut? Pulsen känns lättast på insidan av låret, ganska så högt upp i ljumsken. Normal vilopuls är 60 - 120, till stor del beroende på hundens storlek och fysiska kondition.

Andning / Hosta: Andas den fortare/saktare, tyngre eller ytligare än vanligt? I vila tar en hund normalt cirka 10 - 30 andetag per minut. Hosta? I så fall när, hur mycket, hur låter det?

Slemhinnor: Lyft på läppen och kontrollera om tandköttet har samma färg som vanligt. Är slemhinnan blek/röd/blåaktig?

Aptit / Törst: Äter eller dricker hunden mer eller mindre än vanligt?

Avföring / Urin: Förändrad färg, form, konsistens eller lukt? Ser du något blod? Kissar/bajsar hunden mer eller mindre än vanligt? I så fall – är det förändrad mängd/volym eller frekvens?

Uttorkning: Ta tag i skinnet på hundens huvud och lyft lite. När du släpper ska skinnevecket släta ut sig inom ett par sekunder, om det tar längre tid kan hunden ha vätskebrist.

Allmäntillstånd: Är hunden orolig/dämpad? Visar den tecken på smärta? Sover den mer?

Kräkning: När, hur ofta och hur mycket. Hur ser det ut?

Övrigt: Har din hund någon annan sjukdom? Äter den någon medicin – i så fall vilken och i vilken dos?

Kom ihåg: Träna dig på att göra dessa kontroller innan hunden blir sjuk. Anteckna din hunds normala värden.

Vill du veta mer? Besök distriktsveterinärerna.se

BILD Adobe Stock

Ensamträning

TEXT Annie Åström BILD Adobe Stock

Hunden är ett flockdjur och kan därför ha svårt för att bli lämnad ensam. För att ditt liv i övrigt ska kunna fungera är det viktigt att lära hunden att vara själv hemma.

Djurskyddsbestämmelserna för hund säger att valpar under fyra månader inte får vara ensamma mer än enbart korta stunder. Hundar bör rastas minst var sjätte timme, valpar och äldre hundar oftare.

BÖRJA TIDIGT OCH KORTA STUNDER

Börja gärna ensamträningen så snart din valp känner sig trygg i sitt nya hem. Som nämnt får valpar under fyra månader inte vara ensamma mer än bara kortare stunder. Börja därför med 30-60 sekunder och utöka successivt.

När ni påbörjar träningen räcker det med att gå till ett angränsande rum. Använd exempelvis kompostgaller för att blockera möjligheten för valpen att följa efter dig. Det är helt okej att hunden till en början både ser och hör dig.

Tänk på att förstärka hundens bra beteende. Om hunden lägger sig ner kan man kasta en liten godisbit eller berömma den verbalt. Gnäller hunden gör du bäst i att ignorera. När du sedan går tillbaka till hunden bör du inte göra en stor sak av det för att inte uppmärksamma separationen som något speciellt.

Utöka tiden och avskildheten ju längre du kommer i träningen. Fortsätt exempelvis att ha dörren på glänt, sedan stänger du dörren och slutligen lämnar du valpen genom att gå ut genom dörren. Tänk på att 20 minuter bakom ett kompostgaller inte är samma saker som 20 minuter helt ensam, därför kan det vara bra

att sänka tiden till en början då avskildheten ökat. Variera övningarna, både i tid och avskildhet. Ta på dig skorna, jackan och nycklarna för att ena gången gå ut, andra gången bara stanna hemma med dessa på.

TRÄNA HUNDEN NÄR DEN ÄR RASTAD OCH LUGN

Se till att hunden är rastad och lugn innan ni börjar ensamträna. Har ni varit utomhus är det en bra idé att vänta 30 minuter så att hunden får tid på sig att varva ner.

BEGRÄNSA YTAN I HEMMET

Hundar har sitt egna revir, andra hundars revir och neutral mark. Det betyder att hundar har ett behov av att vakta hemmet och kan stressa upp sig vid okända ljud. Stäng gärna dörren till några rum så att den inte behöver springa runt i hela hemmet.

FEROMONER

Tikar avger feromoner som lugnar och ökar anknytningen mellan tik och valp. Det finns en syntetisk motsvarighet att köpa som spray eller dosa på apotek eller hos veterinärer. Många valpar upplever det som lugnande vid ensamträning.

TRÄNA OFTA

Ensamträning tar tid men är väl värt för alla parter.

ZOO.se

WWW.ZOO.SE

För ett djurligare liv!

Gå med i
ZOOclub och få
15%
på ditt första
köp*

Registrera dig
här för ZOOclub

4.6
på Trustpilot

(Över 5000 omdömen)

Över
10 000
artiklar
i lager

Fri frakt
över 599kr

Över
35 års
erfarenhet
i branschen

Snabba
leveranser

*Gäller endast online och ej nedsatta varor eller webbpriser

Foder

TEXT Charlotte Sörensson BILD Adobe Stock

*Vad är ett bra foder? Hur ofta ska man ge mat och hur mycket?
Torrfooder, färskfoder – köpt eller hemlagat? Det finns att tänka på.*

Näringsbehovet hos en hund varierar och beror på faktorer som ålder, storlek, vikt och aktivitetsnivå. Ett så kallat "helfoder" ska täcka hundens näringsbehov av protein, fett, mineraler och vitaminer, där sammansättningen varierar efter hundens behov. En växande valp har ett helt annat näringsbehov än en senior hund. Det spelar därför roll vilket foder du väljer.

OLIKA TYPER AV FODER

- *Torrfooder* (köps oftast i stora plastförpackningar) är lätt att hantera, förvara och har lång hållbarhet.

- *Färskfoder* (köps oftast fryst) har ofta mer doft och smak än torrfooder, vilket generellt uppskattas av hunden.

- *Vätfoder* (köps oftast i konserver eller mindre plastförpackningar) har, precis som färskfoder, vanligtvis mer doft och är mer smakrikt.

- *Hemlagat foder (och rester)* kan vara svårt att få till lika bra balanserat som helfoder. Det kan även vara svårt att hålla koll på hur mycket hunden faktiskt äter. I vår mat finns dessutom ingredienser som kan vara farliga för hundar; exempelvis lök, choklad, russin och vindruvor.

- *Färskfoder* utgör en lockande och hälsosam kost för din hund, inte bara tack vare dess naturliga och smakrika ingredienser, utan också för dess potential att främja en glansig päls och en väl fungerande matsmältning. Med höga nivåer av naturliga näringsämnen och en imponerande proteindiversitet kan färskfoder bidra till att stödja din hunds övergripande hälsa. För att säkerställa att din hund får ut maximal nytta av färskfodret är det viktigt att integrera god hygienrutin i hanteringen. Genom enkla åtgärder som regelbunden rengöring av ytor och foderskålar samt förvaring av färskfodret separat från människomat kan du tryggt ge din hund en måltid som kombinerar både hälsosam kost och en tillfredsställande smakupplevelse.

HUR MYCKET MAT?

Rekommendationer efter viktklass finns på förpackningarna. Tänk däremot på att behovet är individuellt och kan behöva anpassas efter hur mycket hunden rör sig. Det är bra att utgå från rekommendationen och sedan öka eller minska.

NÄR ÄR DET MAT?

En valp ska äta cirka 3-4 gånger om dagen medan en vuxen hund ska äta 1-3 gånger om dagen. Ha som vana att ge mat under fasta tider och inte för sent på kvällen.

FRÅN VALP TILL VUXEN OCH FRÅN VUXEN TILL SENIOR

Valpar som ska växa sig stora har skilt näringsbehov från valpar som inte ska växa lika mycket. De behöver exempelvis ett foder som är mindre energirikt då de har en längre tillväxtperiod. Små hundar behöver samtidigt foder i mindre bitar.

När en hund når 90 procent av sin förväntade mankhöjd kan den börja betraktas som vuxen. Vid detta skede behöver man se över kosten.

Vid cirka 6-8 års ålder börjar den vuxna hunden betraktas som senior och behöver, nu foder som är mindre energirikt eftersom de nu oftast rör sig mindre. Även matsmältning, leder och ämnesomsättning förändras. Detta kan i viss mån motverkas med rätt foder.

ATT BYTA FODER

Om man ska byta foder så är det viktigt att tänka på att gå över till det nya fodret gradvis. Hundars magar är känsliga och de kan lätt bli hårda eller mjuka i magen vid för hastig variation av foder. Det är en bra idé att blanda dem båda och och fasa in det nya fodret, under ungefär en veckas tid.

HUNDGODIS

Om din hund får mycket hundgodis när ni tränar så behöver du sannolikt minska lite på mängden vanligt foder. Läs gärna innehållsförteckningen på hundgodiset, det ska helst inte innehålla socker. Ett alternativ är att också använda delar av dygnsransonen av foder som belöning.

VATTEN

Se till att din hund alltid har tillgång till färskt vatten, såväl på natten som när ni är ute på långa promenader.

"NÄR JAG BLIR STOR SKA JAG BLI POLIS"

Alla har vi stora drömmar. Vår dröm är att alla hundar ska få en bra start och ett hälsosamt liv. Magnussons valpfoder är omsorgsfullt tillagat på enbart svenska råvaror och färskt kött från svenska bönder. Innehållet är balanserat, näringsrikt och med högkvalitativt protein för att främja muskler, benstomme och en god hälsa. Dessutom är det jättegott!

MAGNUSSONS

Försäkring

TEXT Charly Bondei

Basen i alla hundförsäkringar är veterinärvårdsförsäkringen. Därutöver är egentligen allt tillägg, även om försäkringsbolag ofta paketerar vanliga tillägg i ett "hundförsäkringspaket" för att göra valet enklare för dig.

Veterinärvård är inte statligt subventionerad, såsom sjukvård för oss människor är. Det betyder att det är hundägaren som behöver stå för alla kostnader, vilket kan bli kostsamt om man inte har rätt försäkring.

VETERINÄRVÅRDSFÖRSÄKRING

Veterinärvårdsförsäkring omfattar såväl undersökning som behandling om din hund drabbas av sjukdom eller olycksfall. Försäkringen ersätter upp till en viss summa per år.

LIVFÖRSÄKRING

Om man har tecknat en livförsäkring och hunden avlider på grund av sjukdom eller skada kan ersättning betalas ut. Livbeloppet baseras på hundens köpspris eller aktuella marknadsvärde, för att sedan gradvis minska och sluta gälla vid omkring 8-10 års ålder.

MEDICIN

Försäkringstillägget för medicin gäller för köp av receptbelagda läkemedel till din hund. Försäkringen ersätter upp till en viss summa per år.

REHABILITERING

Efter ett kirurgiskt ingrepp kan hunden behöva rehabilitering för att återanpassas till ett normalt liv. Försäkringen ersätter upp till en viss summa per år.

DOLDA FEL

Försäkringstillägget gäller om hunden har medfödd eller annan sjukdom som inte kunnat upptäckas före leverans av hunden. Tecknas vanligtvis av uppfödaren.

UNGEFÄRLIGA PRISER PÅ FIKTIVA FALL

Tänk på att kostnaden kan variera då varje fall är unikt och kan kräva en annorlunda behandling. Räknat på en hund på ca 20 kg.

BOKAD TID, EJ AKUT

Juvertumör (2 tumörer): veterinärundersökning + metastasröntgen och blodprov. Okomplicerad operation. Ej behov av smärtlindrande plåster. Kan gå hem samma dag. Ca 25 000 kr.

Juvertumör (hel juverrad): veterinärundersökning + metastasröntgen och blodprov. P.g.a. omfattande operation behövs vård dygn post.op. för övervakning och smärtlindring minst 1 dygn. Ca 38 000 kr.

BOAS (plastik trånga näsborrar samt åtgärd gom): veterinärundersökning + operation. Ca 24 000 kr.

TPLO (korsband): veterinärundersökning + röntgen inkl. seder + operation + post.op. vård dygn (ej rehab eller återbesök inkluderat). Ca 50 000 kr.

AKUT, EJ BOKAD TID

Räknat på akut dagstaxa. Kommer hunden in på kväll/natt eller helg blir det mer kostsamt.

Magomvridning: akutundersökning + röntgen + operation + post.op. vård dygn. Ca 70 000 kr.

Corp.al. majscolv (främmande föremål mage/tarm): akutundersökning + röntgen + ultraljud + omfattande operation + post.op. vård dygn. Ca 62 000 kr.

Pyometra (livmodersinflammation): akutundersökning + blodprov + ultraljud + operation + post.op. vård dygn. Ca 48 000 kr.

Radius/ulna-fraktur: akutundersökning + röntgen + operation + smärtlindring + post.op. vård dygn (ej rehab eller återbesök inkluderat). Ca 58 000 kr. Bandagebyten inkl. kontrollröntgen kan tillkomma, mellan 10 000-20 000 kr.

Källa priser: Undersökning hos ett djursjukhus.

Vi är vakna när andra sover.

Vi vet hur det känns att vakna upp mitt i natten och känna att något inte står rätt till. Eftersom djur, precis som små barn, inte kan föra sin egen talan kan det vara svårt att veta vad som är fel. Men med Agria är du aldrig ensam. Kontakta Agrias sjukvårdsrådgivning dygnet runt, året om.

Vi är vakna när andra sover.

Agria

Hundnamn

TEXT Andrea Canji BILD Adobe Stock

Här listar vi de 100 vanligaste hundnamnen i Sverige och sedan några mindre vanliga hundnamn att kunna ta ytterligare inspiration av.

VANLIGASTE HUNDNAMNEN

1. MOLLY
2. BELLA
3. CHARLIE
4. DORIS
5. SALLY
6. SIGGE
7. LUDDE
8. BOSSE
9. ELSA
10. LUNA
11. STELLA
12. BAMSE
13. MILO
14. ALICE
15. WILMA
16. SELMA
17. HARRY
18. RONJA
19. ROCKY
20. NOVA
21. LEO
22. MAX
23. FREJA
24. OZZY
25. MAJA
26. HUGO
27. SAGA
28. DAISY
29. ENZO
30. ZORRO
31. ELVIS
32. MIMMI
33. ATLAS

34. ZELDA
35. LOKE
36. TYSON
37. BUSTER
38. JACK
39. KIRA
40. MALTE
41. NALA
42. TINDRA
43. SIMBA
44. SVEA
45. GIZMO
46. SMILLA
47. MORRIS
48. FRASSE
49. LEIA
50. NELLIE
51. EBBA
52. LISA
53. SIXTEN
54. SIRI
55. BRUNO
56. REX
57. DINO
58. ELLA
59. LADY
60. ALFONS
61. NISSE
62. TEDDY
63. BALOO
64. DIESEL
65. MOLLE
66. BOSS
67. KAJSA

68. ESTER
69. NEIMO
70. STINA
71. DIVA
72. BONNIE
73. NELLY
74. MILTON
75. MILOU
76. RAMBO
77. ZIGGE
78. NALLE
79. MIRA
80. ASTA
81. DEXTER
82. IRIS
83. DIXIE
84. TEXAS
85. EDDIE
86. SVANTE
87. TYRA
88. LILLY
89. OTTO
90. ISA
91. VERA
92. BONZO
93. SMULAN
94. ASTRID
95. VILDA
96. VIGGO
97. PEPSI
98. FIA
99. MAYA
100. ZACK

MINDRE VANLIGA HUNDNAMN

1. ASKO
2. ASTRA
3. ATLE
4. BAGHEERA
5. BANJO
6. BARBIE
7. BETSY
8. BETTY BOOP
9. BLENDA
10. BONO
11. BRORSAN
12. BULL
13. BÅTSMAN
14. CHARLY
15. CLINTON
16. COLIN
17. COSMOS
18. DELTA
19. DEX
20. DISCO
21. DJANGO
22. DRUTTEN
23. ECHO
24. EDGAR
25. EDIT
26. ELDA
27. ELIS
28. ELMER
29. ELSIE

30. FENDI
31. FILLE
32. GEORGE
33. GINNY
34. GNISTA
35. GRIZZLY
36. GUINNESS
37. HEMI
38. HERCULES
39. HIRO
40. HOLLIE
41. HUNTER
42. HÅLGE
43. ISABELLA
44. ISAC
45. JACKY
46. JAFFA
47. JESSI
48. JOEY
49. KAYLA
50. KOTTE
51. KYRA
52. LEVIS
53. LEWIS
54. LORD
55. LOWA
56. LUCIA
57. MAIA
58. MELISSA
59. MIKE

60. MISHA
61. MIXA
62. MYSAK
63. NELLA
64. NEWTON
65. ORVAR
66. PEDRO
67. PETTER
68. PONGO
69. QUATTRO
70. RAKEL
71. RALLY
72. RAMSES
73. RAPP
74. RICCO
75. RIKI
76. RIVER
77. ROLLO
78. ROSSO
79. RUDOLF
80. SASCHA
81. SEBBE
82. SHAGGY
83. SILLA
84. SISU
85. SKILLA
86. SLUGGO
87. SNIFF
88. SONNY
89. SPENCER

Hundår till människoår

TEXT Olle Pettersson BILD Adobe Stock

Det är vanligt att som hundägare fundera på hur gammal ens hund är i människoår. Några fördelar, förutom att det är intressant för att man är nyfiken, är att man bland annat kan anpassa motion och kost efter ålder. Vi går igenom några sätt att räkna på.

DEN ALLMÄNT KÄNDA METODEN

Många räknar hundens första år som 14 människoår och alla följande år som 7 människoår. Detta grundar sig i att man förr ansåg att friska hundar i genomsnitt levde 1/7 så länge som dess mänskliga ägare.

Formeln är: Människoår = 7 * hundår + 7

Hundår	Människoår
1	14
2	21
3	28
4	35
5	42
6	49
7	56
8	63
9	70

DEN NYA METODEN

Att endast addera sju extra år för det första året anses av många inte vara tillräckligt. Den vetenskapliga tidskriften Science skriver att den nya metoden baseras på en epigenetisk klocka som går att jämföra med en biologisk klocka.

Formeln är: Människoår = 16 * ln(hundår) + 31

Hundår	Människoår
0,5	19,9
1	31
2	42,1
3	48,6
4	53,2
5	56,8
6	59,7
7	62,1
8	64,3

AMERIKANSKA KENNELKLUBBENS METOD

Den nya metoden tar däremot inte storlek i beaktning, utan utgår från labrador retrievers som är en relativt vanlig medelstor hund. Eftersom olika hundraser har olika förväntad livslängd så har amerikanska kennelklubben tagit fram en metod som räknar ålder olika beroende på hundens storlek, där mindre hundar åldras långsammare.

Hundstorlek	Liten < 9 kg	Medel 9–22 kg	Stor 22–45 kg	Jätte > 45 kg
Hundår	Människoår	Människoår	Människoår	Människoår
1	15	15	15	15
2	24	24	24	22
3	28	28	28	28
4	32	32	32	38
5	36	36	36	45
6	40	42	45	49
7	44	47	50	56
8	48	51	55	64

Ge dem
glädjefyllda stunder

Deras glädje är den
bästa gåvan av alla

Inkallning

TEXT Maud Olsson BILD Adobe Stock

Det är av yttersta vikt att som hundägare kunna kalla in sin hund i alla lägen. Det handlar om säkerhet såväl för hunden som för omgivningen.

Det är en bra tid att börja träna inkallning redan när valpen är liten, då du till en början kan ha den lös och stoppa den om den skulle springa iväg. När hunden blivit större har du kanske inte längre möjlighet att springa ikapp.

HA HUNDGODIS NÄRA TILL HANDS

Som hundägare bör du se till att alltid ha hundgodis på dig. När du kallar på hunden och den kommer till dig ska du ge den en bit godis och berömma den. Då lär du den att den får något gott när den kommer till dig. Detta gäller även inomhus.

Är hunden utomhus och lös är det viktigt att inte koppla hunden varje gång den blir inkallad, då är risken stor att den lär sig att det roliga är över när du kallar och då kanske inte kommer tillbaka om den själv inte vill.

DET SKA VARA ROLIGT ATT KOMMA TILL DIG

Bästa resultat får du om hunden tycker att det är roligt och spännande att komma till dig. Se därför till att ge den rikligt med beröm och ibland även en godisbit!

SÅ HÄR KAN NI ÖVA

En bra övning för att få en uppmärksam hund som håller reda på dig är att, på en lämplig plats, ha valpen utan koppel och sedan byta riktning utan att meddela. Valpen kommer ganska snabbt springa efter. Är ni i skogen kanske du till och med kan gömma dig lite, vilket lär hunden att också noga hålla koll på dig.

När valpen blir äldre kommer annat att vara mer intressant än att komma till dig på inkallning. Det är naturligt, men också något man aktivt behöver arbeta med för att hunden ska lära sig att den ändå måste komma på inkallning. Nyckeln ligger i att hunden tycker att du är roligast av allt och då alltid kommer att komma till dig på inkallning.

En vardagsövning för detta är att vid promenader i koppel kalla på hunden när den kan tänkas vara intresserad av annat. Om hunden kommer så belönar du med skoj eller godis! Om hunden alltid kommer till dig på inkallning så kan du fortsätta träningen utan koppel på ett ställe där du får ha den lös.

Every bite matters

Under de första veckorna av valpens liv får den sina antikroppar från tikens mjölk, men vid avvänjningen har den ännu inte ett välutvecklat immunförsvar. Därför främjar ARION Original Growth valparnas immunförsvar tills deras naturliga försvar är färdigutvecklat.

ARION
Original

Arion Original Growth 12 kg
kostar från 749:-.

www.arion-petfood.se

Med tillsatt probiotika för att stabilisera valpens mage. (1 000 000 000 000 aktiva tarmbakterier per kg foder.) Säkerställer en stabil mage och matsmältning, så att valpen kan ta upp alla de näringsämnen som är viktiga för en sund fysisk och mental utveckling.

Mycket högt innehåll av Omega 3-fettsyror. 12 kg ARION Original Growth Fish innehåller motsvarande fler än 800 kapslar Omega 3-tillskott för människor. Omega 3-fettsyror bidrar till valpens mentala utveckling och har en antiinflammatorisk effekt.

**Var 7:e
säck
gratis**

Instagram

TEXT Andrea Canji Bild Andrea Canji

Välkomna till @Hundguidens Instagram-community, där vi tillsammans utforskar den fantastiska världen av hundar!

VÅRT INNEHÅLL

På vår Instagram delar vi dagliga glimtar av våra följares hundar, aktuella nyheter och praktiska tips för hundägare. Vi älskar att lyfta fram den fantastiska mångfalden bland våra följare och arrangerar spännande tävlingar där deltagarna har chansen att vinna allt från hundfoder till hundtillbehör. Genom en särskild Instagramtävling har vi till och med lottat ut en läsares hund för att få pryda omslaget på vår tidning.

@Hundguiden på Instagram strävar även efter att vara en hjälpande hand för hundar i nöd. Genom donationer till olika organisationer har vi, med hjälp av våra trogna följare, kunnat göra en positiv skillnad i hundvärlden.

FÖLJ OSS

Hundguidens Instagram är mer än bara en plats för bilder och berättelser; det är också ett interaktivt forum där frågor ställs, erfarenheter delas och stöd ges. Vi tror på att bygga en gemenskap där vi tillsammans skapar en trygg och kärleksfull miljö för alla hundägare.

Dyk djupt in i hundens värld genom våra miniguider, som täcker allt från träningstips till hälsoråd. Vi strävar efter att skapa innehåll som är informativt och användbart för hundägare i alla skeden av deras resa.

Följ med oss på Instagram @Hundguiden och bli en del av vår ständigt växande gemenskap!

*Från tassavtryck till likes:
Skapa din egen Hundinstagram*

GÖR EN INSTAGRAM TILL DIN HUND

Det finns över 700 000 hundägare i Sverige. Instagram är ett bra forum för att kommunicera med andra hundägare och dela dina hundbilder. Att starta ett Instagramkonto för din hund är roligt och du får dessutom ett alldeles eget fotokollage att kunna kolla på när som helst. Du kan välja att antingen ha ett privat konto för dig och dina närmsta vänner eller ett öppet konto och låta andra följa hundens utveckling.

KONTON MED TEMAN

Den som satsar på att bygga ett stort konto behöver också lägga ner en hel del tid och engagemang. Satsa på kvalitet framför kvantitet och se till att bilderna alltid har rätt skärpa och fokus. Ha gärna även ett bestämt tema så att det blir tydligt för följare vad de följer och vilken typ av innehåll de kan förvänta sig. Exempel på teman kan vara natursköna, roliga eller gulliga bilder, olika utstyrselar, hundträning eller något annat som du tycker är kul att fotografera och dela.

ANVÄND HASHTAGGAR OCH KOMMENTERA ANDRAS BILDER

För att få andra att hitta till ditt hundkonto brukar man lägga in taggar på bilderna. Vår hashtag är #Hundguiden och här hittar du mängder med gulliga och fina hundbilder som deras mattar och hussar har lagt upp. Många av dessa bilder publicerar vi sedan i vår tidning som du säkert märkt av när du bläddrar genom uppslagen. Gör lite efterforskning, kanske har just din hundras egna hashtaggar så att de som är intresserade av just den hundrasen eller blandningen kan hitta till dina bilder.

Ett annat sätt är att följa och kommentera andras hundar och bilder som du gillar. Snabbt märker du att du får fler kompisar och en fin gemenskap.

Lycka till!

Följ oss på @Hundguiden

Tagga #Hundguiden för chans till delning av dina bilder i vår tidning!

Kastrering

TEXT Johanna Andersson

När hundar blir könsmogna, oftast runt ett års ålder, kan man fundera på om man ska kastrera eller sterilisera dem.

VARFÖR KASTRERAS/STERILISERAS HUNDAR?

Kastrering innebär att hunden inte längre kan få valpar och påverkar också beteende och hälsa. Sterilisering förhindrar dräktighet men påverkar inte hormonerna lika mycket. Därför är det bra att tänka igenom beslutet ordentligt och väga både för- och nackdelar.

KASTRATION AV HANE

Hanhundar kan kastreras på två sätt: kirurgiskt (permanent) eller kemiskt (tillfälligt).

Fördelar med kastrering av hanhund:

- Hunden kan bli mindre stressad, särskilt när det finns löptikar i närheten.
- Mindre risk att hunden rymmer och kissar överallt för att markera revir.
- Kan förebygga problem med prostatan och testikel-tumörer.
- Används ibland som en del av behandlingen vid vissa sjukdomar, som prostataförstoring.

Nackdelar med kastrering av hanhund:

- Hunden kan få svårare att hålla tätt (urinläckage).
- Ökad risk för övervikt eftersom ämnesomsättningen förändras.
- En del beteenden kan ändå finnas kvar trots kastreringen.

TVÅ OLIKA SÄTT ATT KASTRERA

Vid kirurgisk kastrering opereras hundens testiklar, varifrån testosteronet utsöndras, bort. Metoden är permanent.

Kemisk kastrering är en metod som går ut på att man placerar ett litet hormonimplantat, inte större än ett riskorn, under huden. Metoden fungerar tillfälligt och ger en påtaglig sänkning av testosteronnivåerna.

Oavsett om man ska gå vidare med kastration eller inte, bör man ha funderat ordentligt och tagit ett väl genomtänkt beslut. En kirurgisk kastrering är oåterkallelig. En kemisk kastrering är tillfällig och därmed återkommande. Att inte kastrera har både sina för- och nackdelar.

KASTRERING AV TIKAR

Hos tikar innebär kastrering att livmodern och/eller äggstockarna tas bort, vilket påverkar både fertilitet och hormoner.

Fördelar med kastrering av tik:

- Risk för både livmoderinflammation och tumörer på äggstockarna elimineras
- Risk för juvertumörer kan minska om kastreringen görs i tid.

Tiken slutar löpa och blir inte skendräktig

Nackdelar med kastrering av tik:

- Större risk för urinläckage.
- Ökad risk för viktuppgång.
- Om det är en kirurgisk kastrering är ingreppet permanent.

STERILISERING AV TIKAR

Sterilisering innebär att ägglarna blockeras, men äggstockarna lämnas kvar. Detta gör att tiken inte kan bli dräktig men fortfarande löper och har kvar sina hormoner.

Fördelar med sterilisering av tik:

- Förhindrar dräktighet utan att påverka hormoner och beteende.
- Mindre ingrepp jämfört med kastrering.

Nackdelar med sterilisering av tik:

- Tiken fortsätter att löpa och kan uppvisa skendräktighet.
- Ger inte samma medicinska fördelar som kastrering, till exempel minskad risk för tumörer.

UTSTÄLLNING OCH TÄVLING

Om du vill ställa ut eller tävla med din hund bör du kolla upp reglerna innan kastrering eller sterilisering. De flesta utställningar kräver att hanhundar har två synliga testiklar för att få delta, men reglerna varierar mellan olika arrangörer.

EFTER KASTRERINGEN ELLER STERILISERINGEN

Efter operationen är det viktigt att ta hand om hunden. Börja med små portioner mat och vatten och följ veterinärens instruktioner om smärtlindring och sårläkning. Hunden ska ta det lugnt och hållas i koppel under de första veckorna. Den får ofta ha en krage på sig i upp till tre veckor för att undvika att slicka på såret.

Att kastrera, sterilisera eller låta bli är ett stort beslut, prata alltid med en veterinär för att få bästa råd.

För mer information, besök www.kastreringhund.se.

Kloklippning

TEXT Annie Åström BILD Adobe Stock

För många kan det i början kännas lite läskigt att klippa klorna på sin hund. Be gärna någon erfaren först visa hur man gör och förmedla alltid lugn när du klipper klorna.

Börja direkt med att vänja din valp vid kloklippning. Var alltid avslappnad och lugn så att den känner sig trygg och förknippar kloklippningen med något väldigt naturligt.

BÄSTA POSITION

Vad som fungerar bäst - att hunden sitter, ligger eller står, är individuellt. Var inte rädd att testa dig fram vad som passar bäst för dig och din hund.

En liten hund kan man exempelvis ha sittandes på golvet framför sig, som om man skulle klippa sina egna naglar, eller liggandes på rygg i sitt knä. En stor hund kanske man behöver ha ståendes. Tänk på att närhet får hunden att känna sig trygg.

SÅ HÄR GÖR DU

Använd en kloklippare framtagen för hundar och som passar din hunds storlek. Säkerställ även att den är vass och kom ihåg att byta ut den med jämna mellanrum. Klipp hellre lite och ofta, än mycket och sällan.

Ha bra belysning, håll ett fast grepp om tassens och tryck försiktigt på trampdynan för att få ut klon.

På ljusa hundklor kan du se pulpan, som är den rosa biten i nageln. På mörka hundklor får du försöka använda både syn och känsel för att hitta pulpan. Den hårda delen av klon går bra att klippa, medan den inre och köttigare delen ska undvikas. För att undvika att klippa i pulpan ska du därför klippa försiktigt och lite i taget. Det går även bra att avsluta med att fila sista biten.

VID OLYCKA

Att råka klippa i pulpan är oftast ingen fara. Behåll lugnet, stoppa blodet med en bomullstuss och fortsätt klippa resterande klor. Detta för att inte förstärka obehaget hos hunden.

Koppelträning

TEXT Charly Bondei BILD Adobe Stock

Många låter sina valpar dra i kopplet. Först när hunden vuxit och blivit starkare förstår man problemet man har skapat.

När valpen är liten och nyfiken är det inte särskilt fysiskt besvärande när den drar sig framåt till andra hundar, människor eller annat som lockar. Problemet om man tillåter detta beteende är att man lär hunden att den får en fördel av att dra i kopplet, att matte och husse följer dit valpen vill. Inläringen är ett faktum. Förutom att det inte är särskilt trevligt när hunden drar så kan det även orsaka ryggsproblem för dig. Hunden får därför aldrig lyckas med sitt dragande.

Det är bäst att påbörja koppelträningen tidigt, när hunden är valp och har lättare att lära sig nya saker. Koppelträning kräver tid och tålamod. Många hundar gör även skillnad på vad matte respektive husse tillåter, och betar sig olika beroende på vem som är ute och går med den.

SINNESSTÄMNING

Se till att både hunden och du har rätt sinnesstämning innan ni påbörjar träningen. Är hunden stressad, full av energi eller uppe i varv kommer inte koppelträningen att gå särskilt bra. Samma sak gäller om du är sur eller på dåligt humör. Hårda ord och ryck i kopplet är inget som hjälper i koppelträning. Ta då hellre koppelträningen vid ett annat tillfälle.

TÄNK SÅ HÄR

Behandla valpen som om den vore lös och tänk bort kopplet. Istället för att själv dra i kopplet när du ska byta riktning, ska du istället påkalla din valps uppmärksamhet med ord innan du byter riktning. Beröm gärna hunden när den följer med. Undvik således att kommunicera genom kopplet. Var konsekvent och envis, så kommer det att bära frukt även om det tar lite tid.

En annan fördel med att tänka att du har valpen lös är att du måste se till att vara intressant för den, så att den är uppmärksam på dig och vad du gör. Detta är viktigt för att den inte ska dra iväg med kopplet utan att först kolla med dig.

Kopplet är inte till för att ta kontroll, det ska man ha ändå. Funktionen med koppel ska istället ses som ett sätt att visa hänsyn till andra.

SÅ HÄR KOPPELTRÄNAR DU

Börja med att vänja valpen vid att bära halsband eller sele. Det bör nämnas att för en valp är alltid sele att föredra. Det är många experter överens om. Nacken är alldeles för känslig (även hos vuxna hundar) att riskera skador innan hunden redan kan gå i koppel. Detta är en av de mest onaturliga beteenden vi kräver av våra hundar idag och fodrar mycket positiv förstärkning.

När det är dags för att koppelträna kan ni börja promenaden med att valpen får leka av sig lite utan koppel för att göra av med lite energi och komma in i rätt sinnesstämning.

Koppelträning handlar i grund och botten om att stanna så fort valpen drar och kopplet sträcker sig. Så snart du har kopplat valpen behöver du vara konsekvent med detta så att den lär sig att det inte tar den framåt. För eller senare tar den kontakt med dig och ni kan åter gå framåt utan att kopplet sträcker sig. Om valpen inte självmant tar kontakt med dig så påkallar du istället dennes uppmärksamhet genom valpens namn, inväntar kontakt och byter sedan färdriktning. Var förberedd på många stopp, det är fullt normalt. Gå endast när kopplet är slakt. Ge inte upp!

GLÖM INTE ATT HA KUL I KOPPEL

Många hundar upplever att kopplet hindrar dem från att ha roligt. Undvik därför att avsluta roliga stunder med att direkt koppla hunden. Se till att ha roligt, även med koppel på. Var uppmärksam och belöna hunden varje gång den är uppmärksam på dig, även med koppel på.

VALPAR SOM BITER I KOPPLET

Acceptera inte att valpen biter i kopplet, utan se till att tillrättvisa lugnt och bestämt. Vissa menar att man även kan prova att fresta med något annat i utbyte mot kopplet.

KOPPELTVÅNG

Håll koll på reglerna för var och när en hund måste vara kopplad. Du hittar lokala ordningsföreskrifter på kommunens webbplats.

Kända hundar

TEXT Andrea Canji BILD Adobe Stock

Det finns väldigt många kända hundar – både från verkligheten och fiktiva. Här listar vi några och berättar lite om deras bakgrundshistorier.

AIR BUD

Golden retriever som medverkar i filmerna om Air Bud. Den första filmen "Air Bud - Vilken lirare" från 1997 blev en stor succé och därefter kom det ut flera uppföljare.

BELKA OCH STRELKA

Belka (ryska för ekorre) och Strelka (ryska för pil) var två hundar som sköts upp i den sovjetiska satelliten Sputnik 5 den 19 augusti 1960. Sputnik 5 var den första farkost som återvände till jorden med levande djur ombord.

BRANDIE

Brandie, den femåriga bayerska viltspårshunden, har funnit sitt kungliga hem med det svenska kungaparet Carl Gustaf och drottning Silvia på Drottningholms slott. Född på nationaldagen, delar Brandie sin vardag med kungen och drottningen och njuter av makalösa promenadvyer på slottets omgivningar. Livet som hund på ett riktigt slott har förmodligen sina fördelar, och Brandy lever verkligen ett bekvämt och kungligt hundliv.

HACHIKO

Hachiko var en hund i Japan (1923-1935) känd för att ha varit otroligt lojal gentemot sin ägare som dog 1925. Fram till sin egen död tio år senare väntade Hachiko dagligen på sin ägare vid järnvägsstationen, där de varje dag brukade mötas när ägaren kom tillbaka från sitt jobb. Historien har filmatiserats i bland annat "Hachiko - En vän för livet" från 2009.

LADY OCH LUFSEN

Lady och Lufsen är en animerad film från 1955 producerad av Walt Disney.

LAJKA

Lajka (ryska för skällaren) var en hund som sköts upp i den sovjetiska satelliten Sputnik 2 den 3 november 1957. Man hade inte utformat och byggt farkosten för att ta passageraren levande tillbaka till jorden. Lajka var den första levande varelsen att sändas upp i omloppsbana. Den första människan i rymden sändes upp först några år senare; 12 april 1961.

LASSIE

Lassie är en fiktiv hund som skapades av författaren Eric Knight år 1938. Sedan dess har det skrivits ett antal böcker och spelats in filmer och tv-program om Lassie, som underhållit flera generationer. Lassie kan nog anses vara världens mest kända filmhund.

Uttrycket "jag mötte Lassie" myntades på 90-talet och betyder ungefär att man har en avlägsen historia om någon som har sprungit på en kändis.

MILOU

I den tecknade serien Tintins äventyr, skapad 1929, reser reportern Tintin tillsammans med sin hund Milou på äventyr över hela världen.

BOBI

Bobi är världens äldsta hund enligt Guinness rekordbok och är en rafeiro do alentejo från Portugal. Han nådde imponerande 31 år och 266 dagar, långt över förväntad livslängd. Bobi föddes i Conqueiros 1992 och var älskad av ägaren Leonel Costa, som firade hans 31-årsdag med över 100 personer i traditionell portugisisk stil. Bobi, som nyligen gick bort, lämnar ett arv av kärlek och lugn, levererat genom sina 11 478 dagar på jorden.

PLUTO

Pluto är en seriefigur som vanligen bor hos Musse Pigg, även om han ibland också verkar tillhöra Kalle Anka, Mimmi Pigg och Långben.

När hunden först introducerades på film 1930 hade den inget namn. Senare samma år, vid nästa medverkande, hade hunden fått namnet Rover. 1931 fick Pluto sitt nuvarande namn. Varifrån namnet härstammar är inte känt, men i en Kalle Anka-tidning från 1964 berättas det att det på planeten Pluto finns intelligent liv. Alla där ser naturligtvis ut som Pluto.

SNOBBEN

Snobben är en amerikansk serie från 1950. Serien är en av världens mest lästa och har publicerats i mer än 2 600 tidningar i 75 länder. Serien blev sedermera även animerad film. Den första filmen "A Charlie Brown Christmas" från 1965 är idag en jultradition att se på i USA.

Lekar

TEXT Sara Eriksson BILD Adobe Stock

Det är viktigt att din hund får leka, såväl med människor som med andra hundar, för sin sociala utveckling. De övar på samspel, skapar relationer och har samtidigt roligt.

LEK MELLAN HUNDAR

För hundar är det direkt nödvändigt att få leka med andra hundar. Det är viktigt att få utveckla sitt språk och samspel med andra hundar. När hundar leker med varandra blir det dessutom oftast en helt annan intensitet som inte går att jämföra med lekar mellan hund och människa.

Hundar jagas, brottas, tacklas och bits. Det kan se hårdhänt och våldsamt ut och ibland behöver du som matte eller husse gripa in - även om det oftast inte är någon fara. Ha koll på att hundarna leker på ungefär samma villkor och att ingen uppvisar signaler på att inte längre vilja vara med eller att något i leken gör ont.

LEK MED MÄNNISKOR

Även för relationen mellan dig och din hund är det viktigt att ni leker och har roligt ihop varje dag. Hunden älskar nämligen sin husse och matte och vad är bättre än att ha roligt tillsammans med dem man älskar?

Det är vanligt att man leker mer med hunden när den är valp, men även vuxna hundar gillar och mår bra av att leka. Så även du!

Genom att kolla på när din hund leker med andra hundar kan du få en bra uppfattning om vad den tycker är roligt. Testa er fram för att hitta lekar som både din hund och du uppskattar.

Om din hund leker för intensivt kan du behöva lära den att ta det lite lugnare med dig. Var tydlig med var gränserna går redan när hunden är valp och avbryt lekan tills hunden har lugnat ner sig.

KASTA BOLL

Att kasta en boll eller en leksak är en väldigt enkel lek som många hundar naturligt uppskattar. Det går ut på att kasta ett föremål som hunden springer och hämtar. Tänk på att föremålet ska vara så stor att hunden inte kan svälja den och kvävas. Vidare kan denna för människan mycket bekväma lek leda till extrem stress och bör användas med försiktighet på vissa hundar. Även skelett och leder kan ta skada av en sådan vild lek. Att

kasta pinne är inte heller att föredra, då dessa kan borra sig ner i marken och stötas in i hundens gom och orsaka skador.

Utveckla leken genom att kasta leksaken där den blir svårare att hitta, då behöver hunden aktivera sitt luktsinne.

KURRAGÖMMA

Kasta iväg en leksak som hunden springer efter samtidigt som du gömmer dig. När hunden kommer tillbaka så kommer den att leta efter dig - och när den hittar dig bli otroligt glad! Om du får tillbaka leksaken vill hunden definitivt göra om leken på nytt. Kurragömma är en lek som kan leda till många roliga situationer.

JAKTLEK

Många hundar gillar att jaga. Testa att springa ifrån hunden och låt den jaga dig för att se om hunden tycker att det är roligt.

Det är mindre lämpligt att du i leken jagar hunden, då det kan bidra till att inkallning i framtiden blir svårare.

DRAGKAMP

Ta en leksak som hunden kan bita tag i samtidigt som du drar i den. Det är en jättekul lek för många hundar och ett naturligt beteende. Lite beroende på hundens mentalitet är det inte rådligt att alltid låta hunden vinna! Byt åtminstone till och från till dig leksaken mot godis för att lära hunden loss. När hunden har vunnit kommer den antagligen vilja göra om leken på nytt.

FÖRSLAG PÅ ANDRA LEKAR

- Gömma godis i barken på träd
- Balansera på stock och sten
- Kasta ut matkulor eller godis i gräset så hunden får söka
- Lär hunden ett roligt trick t.ex. tass, spela död eller att ta sig själv på nosen.

Löptikar

TEXT Fanny Eriksson BILD Adobe Stock

Tikar börja löpa när de blir könsmogna, normalt runt ett års ålder, och har sedan sina löpperioder livet ut. Det är under denna tid tiken kan bli dräktig och därför behöver du vara aktsam.

NÄR BÖRJAR TIKEN LÖPA?

En tiks första löp sker normalt vid 4-24 månaders ålder, vanligast är någon gång vid 6-12 månader. Tidpunkten för första löpet beror både på individuella och ärftliga faktorer. Små hundar börjar oftast lite tidigare medan större hundar dröjer lite längre. Vid första löpet brukar tiken ha uppnått cirka 85% av sin vuxna kroppsvikt.

HUR OFTA LÖPER TIKEN?

Tikar löper vanligtvis två gånger per år. Det är också normalt med tikar som löper en eller tre gånger per år, även detta kan vara ärftligt. Löp sker oftast regelbundet men det är inte heller ovanligt med oregelbundna löp. Har man fler tikar är det inte ovanligt att de anpassar sig till varandra och löper samtidigt.

HUR LÄNGE LÖPER TIKEN?

Man kan dela upp brunstcykeln i fyra stadier: förlöp, höglöp, efterlöp och vilofas.

Längden för ett löp (förlöp och höglöp) varierar mellan olika individer, men 2-4 veckor är ganska vanligt. Förlöp och höglöp varar i genomsnitt 9 dagar vardera, men det är fullt normalt att variera mellan ett par dagar upp till 3 veckor. Om du inte vill ha valpar är det under den här tiden är det viktigt att hålla hanhundar borta från tiken.

Efterlöp börjar när förlöp och höglöp är över och kan pågå i ett par månader. Om tiken drabbas av skendräktighet kan hon börja bete sig som om hon har valpar i magen, gå upp i vikt samt få förstörad juver som avger mjölk. En del tikar börjar förbereda ankomsten av sina "valpar" och adopterar kanske skor, gosedjur eller någon leksak att vakta. Cirka 40% uppvisar symptom av skendräktighet.

Resterande tid är vilofas, då livmodern och tiken återhämtar sig.

NÅGRA VANLIGA BETEENDEFÖRÄNDRINGAR

Många tikar får under löpet vissa beteendeförändringar. Visa både medkänsla och tålamod med din hund eftersom det är jobbigast för hunden. Några exempel på vanligt förekommande beteendeförändringar:

- Kissar oftare, innan förlöpet
- Ökat intresse för lukter, strax innan och under förlöpet
- Ökad matlust, strax innan och under förlöpet
- Minskad koncentration, under förlöpet och höglöpet
- Minskad matlust, under höglöpet
- Minskad lyssningsförmåga, under höglöpet
- Ökad rymningsbenägenhet, under höglöpet.

PARNING

Det är enligt svensk lag förbjudet att para tikar som är yngre än 18 månader. Även om tiken fysiskt kan, så är hon inte mentalt redo att bli mamma på sitt första löp.

Vill man inte ha valpar så måste man ha ordentlig uppsikt över tiken utomhus och undvika hanhundar. Det kan gå sekundsnabbt och har en hanhund väl kommit in i tiken är det ingenting du kan, ska eller får göra. Hanhundens penis sväller direkt och de sitter nu fast i varandra. Man får absolut inte försöka ta isär dem, det förorsakar enorm smärta och skada för tiken. Hanhunden rider först tiken och tar sig efter en kort stund ner på marken. De kommer nu att sitta ihop med baken mot varandra tills penisen krymper och de kan glida isär av själva. Det här kallas "hängning" och kan pågå mellan fem minuter och en timme. Om du inte vill ha valpar behöver du snarast ta kontakt med veterinär.

TIKSKYDD

Om man vill undvika att tiken blodar ner i hemmet kan man köpa ett tikskydd, en slags byxa som man lägger i en binda eller ett trosskydd i.

Miljö- och social träning

TEXT Karin Lindberg BILD Adobe Stock

Miljö- och social träning är viktigt redan från tidig ålder. Poängen med denna träning är att hunden ska känna sig trygg i olika typer av miljöer samt med andra människor och djur.

För de allra flesta hundägare är det en förutsättning att hunden klarar av att vistas i olika typer av miljöer och att umgås med andra människor och djur.

En hund som är osäker och inte klarar att hantera vardagliga situationer kommer att begränsa husses och mattes liv. Om man inte tränar kan problemen dessutom, precis som en snöboll i rullning, växa sig större och större.

Miljö- och social träning handlar i grunden om att hunden ska känna säkerhet, trygghet och förstå vad som förväntas i olika situationer. Ju tidigare du börjar träna, desto lättare blir det.

NÄR BÖRJAR MAN?

De första dagarna hemma med valpen behöver du inte fundera på annat än att valpen ska få bekanta sig med sin nya familj. Så snart valpen har bekantat sig med sin nya livsmiljö är det dags att börja.

RÄDSLOR SKA INTE FÖRSTÄRKAS

Din hund kommer att visa rädsla i olika miljöer och situationer, det är helt naturligt. Viktigt är att du inte förstärker hundens rädsla, utan agerar normalt. Gå lugnt därifrån om det blir för mycket. Det är bättre att träna korta stunder och komma tillbaka senare.

När hundens stressreaktion gradvis lugnat ner sig kommer den att titta på dig och ta över din reaktion.

MILJÖTRÄNING

Ta gärna valpen till platser där den själv får möjlighet att utforska miljön. Låt valpen gå fram, lukta och ta det i sin egen takt. Ge hunden en chans att våga sig fram till föremål och platser som kan vara skrämmande.

Om hunden går fram, ge den beröm. Om hunden inte går fram, fortsätt promenaden som vanligt.

Det kan finnas situationer där det är nödvändigt att hjälpa valpen framåt, se då till att vara lugn och inge trygghet. Är en valp tveksam för något går man själv fram, sätter sig på huk, kanske klappar på föremålet och lockar på valpen med uppmuntrande lugna ord och godis. Detta kanske behövs göras i flera steg - 3 meter ifrån, 2 meter ifrån, 1 meter ifrån och ibland behöver man gå en runda emellan. Får man inte fram valpen ska man ta sig en fundering över varför den inte litar på sina människor och kanske söka hjälp med detta.

Hundar ska gärna ha hunnit uppleva alla möjliga olika miljöer innan de fyllt ett år. Det är bra om de övat på att åka bil, båt, hiss och i kollektivtrafik, gå i trappor, gå på stan, gå i skogen, följa med på restaurang, stranden samt vara med till jobbet. Att bara sitta och titta, utanför en förskola eller busstationen, i olika miljöer med sin valp ger intryck och lära för livet.

SOCIAL TRÄNING

Många gånger kombineras miljöträning ofrivilligt med social träning eftersom det finns människor och djur närvarande i dessa miljöer. Under valpens första sex månader har du därför ansvar att se till att den får goda erfarenheter av andra människor och djur. Valpar i barnfria hem kan exempelvis behöva lära sig att umgås med barn.

Det är viktigt för valpar att få umgås med andra hundar för att utveckla sitt hundspråk. Tänk däremot på att inte alla vuxna hundar är snälla mot valpar.

Allt för ditt glada lilla odjur

Rätt mat, leksaker, tuggben och annat som en valp behöver finns i våra butiker eller på arkenzoo.se/valp

ARKEN ZOO

Motion

TEXT Malin Johansson BILD Adobe Stock

Fetma är det största hälsoproblemet bland hundar. Det är viktigt för deras välmående att de stimuleras och får vardaglig motion. Valpar ska man däremot vara försiktig med och snarare aktivera än motionera.

Hundar är fulla av energi. Om du inte motionerar din hund så kommer den att må dåligt, bli frustrerad och energi komma ut i form av oönskade problem och beteenden. Att rasta hunden på morgonen, lunchen, efter jobbet och sedan gå en kort promenad på kvällen räcker inte.

De flesta vuxna hundar behöver ungefär två timmars daglig aktivering, vilket inkluderar 4-5 rastningar varav åtminstone en långpromenad på en timme.

VALPAR OCH UNGHUNDAR

Valpar är nyfikna och stimuleras av alla nya intryck de får. Under de första månaderna är detta oftast fullt tillräckligt för att de ska aktiveras. Man behöver således inte tänka på motion så mycket mer än att vara uppmärksam på valpens kroppsspråk så att det inte blir för mycket.

Vid ungefär 6-9 månaders ålder börjar det bli tid för hunden att röra på sig mer för att bygga upp viktiga muskler. Exakt när, varierar mellan olika hundar. En större hund ska vid 6 månaders ålder exempelvis maximalt gå 30 minuters promenad i sträck. De är fortfarande mitt i växtperioden och motion i ordets bemärkelse är inte att tala om.

Att låta unghunden springa lös på skogspromenader är en bra motionsform då hunden själv bestämmer sitt tempo. När unghunden blir trött gör du bäst i att bära den ett tag. Det gäller såväl promenaden runt bostadsområdet som ute i skogen. Var därför uppmärksam på hundens kroppsspråk.

HUR MYCKET SKA DÅ HUNDAR RÖRA PÅ SIG?

Hur mycket ens hund behöver röra på sig är något man bör ha klart för sig innan man införskaffat sin hund. Vad som är lagom beror på hundras och ålder. En del hundar har behov att aktivt tränas medan långpromenader är fullt tillräckligt för andra. Fri lek med andra hundar, promenader, löpning cykling och bad är exempel på olika motionsaktiviteter. Försök att fånga upp vad din hund tycker om och inte tycker om.

VARMA DAGAR

Hundens trampdynor är känsliga och kan slitas på asfalt. En sommardag blir asfalten dessutom väldigt varm, vilket vi med skor inte känner av, och kan få hundens trampdynor att spricka. Begränsa därför motion till tidiga morgnar och sena kvällar under den varma sommaren. Ha dessutom alltid vatten nära till hands.

ÖVERVIKT

Ungefär 30-50% av alla hundar är överviktiga. Orsaken är vanligtvis kombinationen av för lite motion och för mycket mat.

På en normalviktig hund ska man kunna känna - men inte se - revbenen. Den har en tydlig midja där revbenen slutar. På en överviktig hund är det i rak motsats svårt eller omöjligt att känna revbenen, dessutom är buklinjen rak eller rund. Det kan även finnas överflöd av fett på andra delar av kroppen. Övervikt kan ge upphov till kroniska sjukdomar och förkorta din hunds liv.

Munhälsa

TEXT Philip Bondei BILD Adobe Stock

Att ta hand om din hunds munhälsa är avgörande för dess välbefinnande och långsiktiga hälsa. Precis som vi människor behöver våra fyrbenta vänner regelbunden tandvård för att undvika tandproblem och andra potentiellt allvarliga komplikationer.

Bakterier trivs i plack, en beläggning som bildas på hundens tänder och tandköttslinje. Om placken får sitta kvar på tänderna kan det leda till tandköttspåren och tandlossning. Därför är det viktigt att ta bort plack regelbundet för att förebygga sjukdomar och lösa tänder. Som hundägare är det ditt ansvar att hjälpa din hund att hålla tänderna rena eftersom hunden inte kan göra det själv.

Förebyggande munhälsa blir särskilt viktig då de flesta försäkringar inte täcker tandvårdsrelaterade kostnader. Genom att vidta förebyggande åtgärder minskar du risken för tandproblem och därmed de potentiellt höga kostnaderna som kan uppstå vid behandling av tandrelaterade sjukdomar.

DAGLIG TANDVÅRD

Att borsta din hunds tänder regelbundet är en av de bästa sätten att främja god munhälsa. Använd en tandborste och tandkräm som är speciellt framtagen för hundar, och borsta tänderna varsamt varje dag om möjligt. Om din hund inte är van vid tandborstning kan det vara en bra idé att gradvis introducera det för att undvika stress eller obehag.

Pröva följande fem enkla steg för att introducera tandborstning till din hund:

1. Låt hunden smaka tandkrämen från ditt finger.
2. Vänj hunden vid att röra dess mun med tandkräm.
3. Introducera tandborsten genom att börja med hörntänderna.
4. Borsta de bakre tänderna i cirkulära rörelser.
5. Avsluta med att borsta framtänderna under överläppen.

TANDVÅRDSPRODUKTER OCH TUGGBEN

Förutom tandborstning kan du använda tuggben, leksaker och fodertillskott som bidrar till en bättre munhälsa. Många tuggben är speciellt utformade för att minska tandsten och främja tandköttets hälsa, men det finns också fodertillskott som stödjer munhälsan genom att motverka uppbyggnad av plack och tandsten. När du väljer produkter är det viktigt att leta efter de som är säkra och inte utgör någon kvävningrisk eller riskerar att skada tänderna. Ett tips är att hålla utkik efter produkter som är märkta med VOHC (Veterinary Oral Health Council). VOHC-märkningen indikerar att produkten har genomgått tester och uppfyller strikta krav för att effektivt reducera plack och tandsten, vilket gör det enklare att hitta pålitliga alternativ för din hunds tandvård.

REGELBUNDNA TANDKONTROLLER

Precis som vi människor behöver våra hundar regelbundna tandkontroller hos veterinären. Din veterinär kan identifiera eventuella tandproblem i ett tidigt skede och rekommendera lämpliga åtgärder, såsom professionell tandrengöring eller tandextraktion om det behövs.

KOST OCH MUNHÄLSA

Kosten spelar en avgörande roll i att förebygga tandsten och tandlossning hos hundar. En diet som är rik på näringsämnen och låg på kolhydrater kan minska risken för plackbildning och tandstenuppbyggnad. Att undvika livsmedel som främjar bakterietillväxt och inflammation i munnen är viktigt för att bevara hundens tandhälsa på lång sikt.

Därför ska du börja med munvård från dag ett

Många hundägare inser inte hur viktigt det är med munvård för valpar, men att införa tandvårdsrutiner tidigt är avgörande för att undvika framtida problem.

Varför börja redan idag?

Tandproblem är det största hälsoproblemet bland hundar, och att förebygga gynnar både hund och hundägare. Din hund slipper onödigt smärta, och du sparar tusentals kronor genom att undvika dyra tandsaneringar.

ProDen® Dental Solution

ProDen® Dental Solution erbjuder allt du behöver för en komplett munvård, från tandborstning med tandborste och tandkräm till användning av det kliniskt bevisade ProDen PlaqueOff®-pulvret. Kombinera detta med dental bites och dental care bones för att göra tandvården både effektiv och rolig för hunden. ProDen® Dental Solution är framtaget för att stödja din fyrbenta väns munhälsa genom hela livet, från valp till senior.

Ge din valp de bästa förutsättningarna

- Regelbunden tandborstning blir en naturlig och stressfri del av vardagen
- Förebyggande vård är alltid enklare och billigare än att behandla problem senare
- Din valp vänjer sig vid smaken och texturen av ProDen PlaqueOff®

30%
RABATT

Exklusivt erbjudande för dig som ny hundägare!

Starta din valps munvårdsrutin med vårt ProDen® Dental Solution Start Kit:

- ProDen PlaqueOff® Pulver
- Enzymtandkräm
- Tandborste
- ProDen PlaqueOff® Dental Bites

Scanna QR-koden och använd rabattkoden **TAND30** för **30% rabatt** på hela ProDen® Dental Solution-sortimentet.

Läs mer och köp

Pälsvård

TEXT Pia Karlsson BILD Adobe Stock

Genom att borsta och tvätta hundens päls regelbundet minimeras risk för att tovor uppstår, tillväxten av päls stimuleras och hunden faller mindre.

Hundens päls bör tvättas, kmmas och borstas regelbundet. Hur mycket, hur ofta och på vilket sätt beror på vilken typ av päls hunden har och om den har några hudproblem. En korthårig hund kräver oftast mindre arbete medan en långhårig hund kräver trimning och regelbundna bad för att pälsen ska hållas ren och fri från tovor.

Om man inte tar hand om pälsen kan den bli tovig, och en bra miljö för loppor, kvalster och fästingar har skapats att sätta sig och växa i. Om du tar hand om pälsen kommer din hund både att må bättre. När man får bort döda hår från pälsen stimuleras även tillväxten.

KORTHÅRIG PÄLS

För hundar med korthårspäls är det oftast tillräckligt att använda sig av en enkel borste. Eftersom de inte får tovor som långhåriga hundar syftar borstningen till att ta bort dött hår så att luft kan ta sig ner till huden. Hundar med korthårspäls bör inte badas för ofta för att det naturliga fettet ska hinna återhämta sig.

LÅNGHÅRIG PÄLS

För hundar med långhårspäls kan man använda borste för att ta bort tovor och sedan gå igenom pälsen ytterligare en gång med en grovtandad kam. Långhårig päls mår bäst av dagligt underhåll och under perioder när hunden byter päls, och därmed faller mycket, kan man borsta ännu oftare. Trimma gärna pälsen där den har blivit för lång.

STRÄVHÅRIG PÄLS

Strävårig päls kräver mer underhåll. Pälsen behöver borstas, kmmas, trimmas och badas för att inte bli trubbig. Borsta med visst tryck, först mothårs och sedan medhårs. Trimning bör ske åtminstone en gång varje halvår.

HUR BORSTAR MAN PÄLSEN?

När man använder en karda borstar man ett begränsat område i taget för att systematiskt lösa upp tovor. När tovor är upplösta går man vidare till nästa område. Ryggen och sidorna brukar vara det lättaste, men se till att borsta ur pälsen överallt och tänk på att tovor blir som störst i armhålorna, på magen och på benen.

HUR OFTA SKA MAN TVÄTTA PÄLSEN?

När man tvättar hunden ska man använda ett speciellt schampo anpassat för hundar. Hur ofta man ska tvätta med schampo varierar efter pälsyp och kvalitet på pälsen. De flesta hundar kan tvättas ungefär en gång i månaden, eller när den blivit smutsig. Om hunden varken är smutsig, luktar eller har andra problem kan behovet av att tvätta pälsen vara mindre.

Önskar man duscha hunden oftare kan man variera med att ibland endast duscha med vatten eller använda ett tvålfritt hundschampo, som inte gör att hundens skinn torkar ut.

SÅ HÄR GÅR DU TILLVÄGA

- Borsta igenom hundens päls
- Duscha pälsen ordentligt med ljummet vatten (akta både ögon och öron under hela duschningen)
- Schamponera hela pälsen
- Skölj ur och schamponera en gång till
- Skölj ur schampot noga så att allt är borta
- Balsamera hela pälsen
- Skölj ur balsamet noga så att allt är borta
- Torka med handduk
- Borsta igenom hundens päls igen
- Torka sedan med fön eller låt hunden självtorka (beroende på typ av päls).

Vänj hunden vid att duscha redan som valp. Se till att det är odramatiskt och varva, för att kunna träna oftare om det behövs, med att endast duscha i vatten.

Resa

TEXT Anton Hyllstam BILD Adobe Stock

Hur fungerar det egentligen att resa med hund i bil, tåg och flyg? Vad är viktigt att tänka på om man ska utomlands?

BIL

För de allra flesta hundar är det inga problem att åka bil. Om din hund skulle tycka att det är jobbigt så är det oftast någonting som man kan träna bort. Börja med kortare sträckor och se till att det blir så roligt som möjligt när ni kommer fram, på så sätt vänjer man hunden lite i taget och den lär sig att det finns något roligt att se fram emot.

När man transporterar hund i en bil åker den lämpligast och säkrast i en bur. Det finns även särskilda selar som fästs i bältet. Tänk på att det finns mått för hur stor buren måste vara i förhållande till hundens storlek.

Det är bra att regelbundet ta pauser för att låta hunden kissa, dricka vatten och röra lite på sig. Om hunden har lätt för att bli åksjuk ska man inte ge den mat nära inpå resan. Om den är väldigt åksjuk finns åksjuketabletter att köpa. Åk hellre tidigt på morgonen än sent på kvällen då det oftast är svalare ute.

Behöver man lämna hunden i bilen - kom ihåg att temperaturen snabbt stiger i en stillastående bil. Är det varmt och soligt ute kommer det inte att räcka med att parkera i skuggan och ha rutorna på glänt; risken för värmeslag är överhängande. Vid temperaturer över +25°C får man inte lämna hunden i fordonet utan tillsyn.

TÅG

När man reser med husdjur brukar man behöva boka särskild plats i avdelning som tillåter djur. Om det inte är möjligt att boka platsbiljetter så finns djurtillåtna vagnar eller platser, där man sätter sig. Det framgår av skyltar på utsidan av vagnen om den tillåter djur eller inte.

Normalt kan man ta med sig två sällskapsdjur utan extra kostnad så länge de får plats på golvet vid din sittplats. Tänk även på att inte störa eller riskera tryggheten för medresenärer och personal.

FLYG

För de flesta hundar går det bra att flyga. Däremot brukar man avråda att flyga med plattnosade hundar då förändringar i lufttrycket kan skapa problem med deras andning.

Alla flygbolagen har olika rutiner och regler för resor med hund. De flesta tillåter det, men inte alla. Hos många flygbolag får hundar åka i kabinen, dock beroende på syfte samt hundens storlek och vikt.

I kabinen reser ledar- och servicehundar nästan alltid gratis, medan biljetter för övriga hundar kostar normalt mellan 300-1 000 kr.

Hundar som är större än vad som tillåts inne i kabinen kan behöva åka i lastutrymmet. Att transportera sin hund i lastrummet kan för många kännas olustigt, men det kan kännas tryggt att veta om att flygplan måste ha en särskild del i lastutrymmet med värme och belysning för att få transportera djur. Biljettpriser varierar normalt mellan 500-4 000 kr.

Att flyga med hund kräver lite förberedelser från hundägarens sida och ska normalt förbokas, även om vissa flygbolag tillåter att man meddelar detta direkt på flygplatsen. Hur långt innan avgång man behöver vara vid incheckningen varierar mellan flygbolagen.

ATT RESA UTOMLANDS

Resor inom EU kräver att hunden har ett EU-pass för sällskapsdjur, är ID-märkt och har en giltig vaccination mot rabies. Vissa länder i Europa har ytterligare krav. Ska man resa utanför EU får man ta reda på det specifika landets bestämmelser gällande avmaskning, vaccination och karantän. Förbud mot specifika raser eller blandraser som innehåller vissa raser kan förekomma, exempelvis om man ska resa in i Norge.

Mer information kan fås av de veterinära myndigheterna i landet hunden ska resa till.

Rolig fakta

TEXT Emil Nilsson

Ibland kan det vara svårt att veta om det man hör är sant eller inte. Vi har gjort vårt bästa för att ta fram några intressanta och roliga fakta om hundar.

1. Att hundar går runt i cirklar för att göra sitt sovmråde så bekvämt som möjligt går tillbaka tusentals år till när de gjorde bon i gräs.
2. Bibeln nämner hundar 14 gånger.
3. Blodtrycket hos en människa sjunker när man klappar en hund. Det gör även hundens.
4. Brian Griffin från tv-serien Family Guy är 8 år vilket, beroende på vilket sätt man räknar på, motsvarar cirka 56 i hundår.
5. Choklad ska man inte ge sin hund eftersom det kan vara giftigt. Det gäller även bland annat rusin, lök, kakao, nötter och vindruvor.
6. Dalmatiners valpar föds vita och utvecklar fläckar med åldern.
7. Den genomsnittliga hunden kan lära sig förstå cirka 150-200 ord. Världsrekordet har en hund vid namn Chaser som kan över 1000 ord, som också förstår skillnaden mellan verb och substantiv.
8. Den genomsnittliga hunden lever i 9-14 år. Den äldsta hunden någonsin uppges ha blivit 29 år.
9. Det finns cirka 1 050 000 registrerade hundar och cirka 750 000 registrerade hundägare i Sverige. Det går således 1,4 hundar/hundägare.
10. Det finns inget förbud mot någon särskild hundras i Sverige, däremot finns förbud mot specifika beteenden.
11. Din hund kan hjälpa dig att få en dejt! En studie visade att en killes chanser att få en tjejs telefonnummer steg från 10% till 33% - bara genom att ha en hund med sig.
12. En valpkull består av genomsnitt 4-6 valpar.
13. En studie visar att cirka 50% av hundarna är vänstertassade och 50% är högertassade. Detta är intressant jämfört med det faktum att 90% av oss människor är högerhänta och endast 10% är vänsterhänta.
14. Engelska uttrycket "It is raining cats and dogs" används för att beskriva särskilt kraftigt regn. På svenska använder vi ibland uttrycken "Det regnar småspik" och "Regnet står som spön i backen".
15. Greyhounds kan springa strax över 70 km/h.
16. Hundar har totalt 13 olika blodtyper, och kan också donera blod till andra hundar.
17. Hundar har våta nosar eftersom det hjälper till att absorbera doftkemikalier. Hundarnas nosar utsöndrar ett tunt lager av slem som hjälper dem att absorbera doft. De slickar sedan nosen för att prova doften genom munnen.
18. Hundar kan lära sig att le.
19. Hundar kan lära sig att lösa enklare matematiska uppgifter.
20. Hundar kan lära sig höger och vänster.
21. Hundar kan lära sig namn på personer.
22. Hundar som husdjur tros ha funnits redan för 10 000 år sedan.
23. Hundarnas ögon innehåller ett speciellt membran, kallad tapetum lucidum, som gör att de kan se i mörkret. Dock inte lika bra som katter.
24. Hundars luktsinne är cirka 100 000 gånger bättre än människans. När en människa exempelvis blir rädd, så avges en doft som hundar kan uppfatta.
25. Hunden är ett flockdjur och vill därför helst inte bli lämnade ensamma.
26. I motsats till vad många tror, svettas inte hundar genom att salivera. De svettas genom sina fötter.
27. Ibland rullar hundar runt i något för att de vill ta lukten av det med sig, särskilt om de gillar doften eller om de vill dölja sin egen.
28. Nithalsband skapades ursprungligen i det antika Grekland för att skydda hundens hals mot vargattacker.
29. När valpar föds är de blinda, döva och tandlösa.
30. Termen "hunddagar" (på engelska "dog days") har egentligen inget med hundar att göra. Det går tillbaka till romartiden och den tid på året då stjärnan Sirius i stjärnbilden Stora hunden kunde iakttas, vilket man trodde skapade exceptionellt höga temperaturer. Detta infaller på sommaren och kallas ibland även för röt månaden.
31. USA har den högsta hundpopulationen i världen. Frankrike har den nästhögsta.

MINITASSARNA
Present till alla nyfikna valpar!

Välkommen till vår valpklubb.
Du kan enkelt bli medlem
i din närmaste butik eller på
arkenzoo.se/minitassarna

ARKEN ZOO

Rumsrenhet

TEXT Ebba Wallin BILD Adobe Stock

Om du är påpasslig inomhus och har tålamod att vänta när du rastar valpen utomhus så har du goda förutsättningar att få en rumsren hund på kort tid.

En rumsren hund betyder att den utträttar sina behov utomhus. Ju mer påpasslig du är inomhus samt har tålamod att vänta när du rastar den utomhus, desto fortare går det för valpen att bli rumsren. Vid 6 månaders ålder är många valpar rumsrena, även om det är fullt normalt med hundar som vid 7-9 månaders ålder ännu inte är helt rumsrena.

NÄR GÖR VALPEN IFRÅN SIG?

Väldigt unga valpar kan inte hålla sig överhuvudtaget och kissar och bajsar flera gånger per dygn. När den blivit lite äldre finns några tillfällen som du kan hålla extra koll på. Dessa är:

- När valpen precis vaknat
- När valpen precis lekt
- 15-20 minuter efter att valpen har ätit eller druckit.

Förutom dessa punkter är det bra att hålla ett extra öga om du ser valpen gå runt osäkert i bostaden, vilket kan vara en signal för att det snart är dags.

På frågan om man ska avbryta en valp som gör ifrån sig och ta ut den för att avsluta eller låta den göra klart sitt behov inomhus - så går svaren hos experterna isär. Oavsett är det en bra idé att ha skor redo som man snabbt kan slänga på sig i hallen på väg ut.

PÅ NÄTTERNA

För att valpen ska hinna utträtta sina behov innan du går och lägger dig är det viktigt att inte ge den mat för sent på kvällen. Vatten ska däremot alltid finnas tillgängligt, vilket betyder att nätterna främst handlar om valpens behov av att kissa. Är man ambitiös kan

man ställa klockan och gå ut 1-2 gånger per natt med sin valp. När den har kissat, ger du lite beröm och går genast in igen.

Det kan också vara klokt att begränsa valpens utrymme på natten. Detta för att det ger både dig och valpen ett visst lugn, men också för att ha kontroll över var potentiella "olyckor" kan ske. Om valpen gör ifrån sig inomhus gör man bäst i att göra rent och låtsas som ingenting. Det finns ingen gagn i att skälla på valpen, som i många fall redan har glömt att den gjort ifrån sig och inte förstår varför du skäller på den.

TILLVÄGAGÅNGSSÄTT

Börja med att hitta en lugn och gärna något avskild plats i närheten av bostaden där valpen kan göra ifrån sig. Snabbast resultat får man om man håller sig till en och samma plats, då valpen inom kort förstår vad den ska göra där. Att platsen är avskild är bra för att valpen inte ska få för många intressanta intryck från omgivningen och glömma bort att den är nödig. Risken är annars att valpen gör ifrån sig hemma, när den har fått varva ner.

När valpen väl utträttat sina behov kan man ge den lite beröm, sedan genast gå hem. Anledningen till detta är att det ska vara tydligt var valpen ska göra ifrån sig och att ni gått ut just i det syftet. Om valpen gör annat än utträttat sina behov är det bäst att nonchalera den tills den är klar, ge lite beröm och gå in igen.

Det finns absorberande mattor som är praktiska att ha inomhus. Om man inte hinner ut med valpen när den ska göra ifrån sig finns åtminstone en chans att man hinner sätta den på valpmattan. När du sedan ser valpen röra sig mot valpmattan tar du ut den så att den får göra ifrån sig utomhus. Glöm inte att ge beröm!

Sjukdomar och olyckor

TEXT Elin Blsander

Med en ny familjemedlem kommer oerhört mycket glädje, men även tråkigheter kan inträffa.

Vissa symptom kan vara bra att vara uppmärksam på, och en del situationer viktiga att vara lite extra försiktig i. Vi hjälper dig reda ut några av de vanligaste sjukdomarna och några potentiella olycksrisker.

FÖRGIFTNING

Var uppmärksam på om din hund inte är som vanligt. Symptom orsakade av en förgiftning kan vara mycket diffusa och visa sig i form av feber, trötthet och att hunden har minskad aptit eller inte alls vill äta. Många gånger kommer symptomen först efter en stund men ibland är de mer akuta – exempelvis kan hunden få diarré eller kräkas. Du ska aldrig själv försöka få hunden att kräkas, kontakta veterinär direkt om du misstänker att din hund blivit förgiftad.

Många livsmedel som vi människor tål kan vara giftiga för din hund. Exempel på dessa är bland annat choklad, avokado, alla former av lök, russin, vindruvor, bull-deg och alger. Rättgift och glykol kan vara direkt livsfarligt för hunden att få i sig en liten mängd av.

HUDÅKOMMOR

Så mycket som var femte veterinärsbesök med hund handlar om hudproblem. Många ärenden är förknippade med klåda, något som kan ha många bakomliggande orsaker. De vanligaste anledningarna till klåda är orsakade av parasiter, infektioner och allergier. Vilket just din hund drabbats av hjälper din veterinär dig att utreda.

KNÖLAR

Om du upptäcker en knöl på din hund bör du låta en veterinär undersöka den. Ofta är det en ofarlig knöl men det kan även vara cancer. Ju tidigare man upptäcker en elakartad tumör desto bättre prognos.

MAGPROBLEM

Den allra vanligaste orsaken till att man uppsöker veterinär är vid problem med mage och tarm hos hunden. Det kan röra sig om kräkningar, diarré eller förstoppning. Om inte hundens allmäntillstånd är påverkat kan du eventuellt avvakta även om hunden

har något av ovanstående symptom. Om den däremot verkar påverkad och om problemen är stora eller återkommande är en veterinärkontakt att rekommendera.

STELHET OCH HÅLTA

Håll koll på om hunden är stel efter att den vilat, om den har hålta som kommer och går eller inte vill gå på långpromenader som tidigare. Det kan vara så att hunden drabbats av artros, men kan även bero på ett flertal andra orsaker.

OLYCKOR

DRUNKNING

Vissa hundar har lite svårare att simma än andra. Flytväst och ständigt uppsyn är en billig försäkring.

LEK

Brukar du kasta pinnar som hunden apporterar? Sluta med det och ersätt istället med bollar och hundvänliga leksaker från djuraffären. Pinnar från naturen är inte skapta för optimal lek och kan göra sig riktigt illa. Ha som vana att kolla hundens leksaker så att inte småbitar kan åka av och riskera kvävning, eller att hunden riskerar att få vassa föremål i mun och svalg.

ORMBETT

Oftast blir hundar ormbitna kring huvudet, i nosen eller i ett ben. Svullnaden brukar uppstå inom två timmar och hunden blir många gånger tröttare än vanligt. Skulle din hund bli biten av en huggorm – uppsök veterinär omgående samtidigt som du försöker hålla dig lugn.

TRAFIKOLYCKA

Omkring 1 500 hundar dör i trafiken varje år. Genom att hålla hunden kopplad och förse den med reflexer har du minskat risken betydligt.

FÖR ETT TRYGGARE HUNDLIV

Vaccination
299 KR*

Vaccinering är den bästa grundförsäkringen mot smittsamma sjukdomar hundar kan drabbas av. Hos oss kan du därför vaccinera din hund till samma pris på alla våra smådjurskliniker och djursjukhus.

För ett fullgott skydd mot sjukdomar ska din hund vara vaccinerad innan den lämnar uppfödaren. Vaccinationen upprepas sedan vid 12 veckor och när hunden är 1 år. Därefter bör vaccinering ske vart tredje år för skydd mot valpsjuka, parvo och hepatit. För skydd mot kennelhosta krävs vaccination varje år.

*Priset gäller de vaccinationer som är allmänt rekommenderat för hund, ej övriga vaccinationer som exempelvis rabies eller leptospiros.

Boka online här!

Skanna QR-koden med mobil eller gå in på hemsidan evidensia.se/boka

EVIDENSIA
DJURSJKVÅRD

Stress

TEXT Charly Bondei BILD Adobe Stock

Precis som människor kan hundar känna stress. Det är viktigt att känna till så att man är uppmärksam på hundens signaler, lär sig tyda dem och vet hur man ska agera.

Stress och nervositet hos hundar kan uppstå av flera anledningar. Du behöver därför vara uppmärksam på när din hund blir stressad. Detta för att försöka undvika liknande situationer i framtiden och för att lära hunden hantera dem. Det finns många moment under en dag som kan göra din hund stressad.

MILJÖ- OCH SOCIAL STRESS

Många hundar är nu för tiden stadshundar, vilket innebär ett liv i en miljö som är relativt ny för hunden. Det finns många skrämmande läten som kan göra hunden stressad. Det kan även handla om att hunden känner nervositet för att åka kollektivtrafik, möten med andra hundar, människor som cyklar, främlingar som hälsar eller att den knyts fast utanför mataffären. Listan kan göras lång.

OTYDLIGHET

En annan faktor som kan orsaka stress är många kommandon och korrigeringar av hundens beteende. Samma sak gäller otydlighet och tvetydighet, särskilt i kombination med att man går för fort fram i träningen eller tappar humöret.

UNDER- OCH ÖVERAKTIVERAD

Att en hund är underaktiverad betyder att den inte fått tillräckligt med motion och aktivering under en viss tid. Det kan ta uttryck i att hunden, som antagligen har överskottsenergi, äter upp eller förstör skor, växter och andra saker i hemmet som den annars inte skulle göra.

Motsatsen är att den är överaktiverad och innebär istället att den inte klarar av att koppla av eftersom den förväntar sig att hela tiden ha något att göra. För att undvika negativ stress behöver man därför hitta en balans med lagom motion, aktivering och vila.

VANLIGA TECKEN PÅ STRESS

Följande är exempel på vanliga - men behöver nödvändigtvis inte vara - tecken på stress. Om flera av dessa visar sig samtidigt ökar sannolikheten för stress.

1. Stora koncentrationssvårigheter: Är hunden inte längre förmögen att lösa enklare uppgifter som den kunnat tidigare? Klarar den inte heller av att lära sig nya saker?
2. Okontrollerbart skällande: Skäller hunden överdrivet på människor som passerar förbi?
3. Destruktivt beteende: Har hunden börjat tugga och slita sönder saker hemma?
4. Diarré: Har hunden återkommande och oförklarlig diarré?
5. Hudallergi: Har hunden fläckar, rodnad eller klåda som letat sig fram på huden? Oftast runt mun, armhålor och insidan av bakbenen.
6. Illaluktande: Luktas hunden illa trots att den badat eller duschat?
7. Ständigt juckande: Juckar hunden mot andra hundar, leksaker, människoben och annat? Är den dessutom kastrerad?

Veterinär

TEXT Andrea Canji

Veterinären utför behandlingar som besiktning, dräktighetskontroll, kastration, operation, pass och intyg, tandvård, vaccination, avlivning och mycket annat.

BESIKTNING

Besiktning är en klinisk undersökning där avvikelser från normen noteras i ett besiktningsprotokoll. Är vanligt förekommande vid bland annat försäljning och överlåtelse av hund.

OPERATION

Många operationer utförs varje dag, kastration är en av de vanligare operationerna. Vid dagkirurgi lämnas och hämtas hunden samma dag. Vid en del operationer kan hunden behöva stanna en längre tid.

PASS OCH INTYG

När du ska resa utomlands med din hund är det ditt ansvar att ta reda på vad som krävs. En veterinär kan hjälpa med intyg och eventuell avmaskning, samt utfärdande av pass.

TANDVÅRD

Tandvård för hundar är något som uppmärksammas allt mer de senaste åren. Misstänks hunden behöva hjälp med sina tänder bör man boka ett inledande besök hos en tandinriktad veterinär.

VACCINATION

Grundvaccin i Sverige - mot valpsjuka, parvo (hundpest) och smittsam leverinflammation (HCC) - ska göras vid 7 veckor, efter 12 veckor, vid 1 års ålder och sedan fyllas på vart tredje år. Många väljer även att årligen vaccinera mot kennelhosta.

AVLIVNING

När dagen som alla hundägare fasar för till sist kommer - det svåra beslutet att avliva sin hund - har man möjligheten att ge den ett värdigt av slut. Oftast kan veterinären bedöma om det är dags.

TRÄNA HEMMA

Genom träning kan du lära din hund att acceptera situationer som kan uppstå hos veterinären. Gör gärna en egen hälsokontroll hemma dagligen, både för att vänja hunden och för att upptäcka eventuella sjukdomar.

INFÖR PLANERAT BESÖK

För att veterinären ska kunna ställa rätt diagnos kan det ibland vara avgörande att dokumentera symtom. En bra idé är därför att skriva ner tidpunkter för händelser, ta bilder eller filma.

PRISER

Nedan följer exempel med priser för några behandlingar som veterinärer erbjuder. Priserna är endast tänkta att ge en fingervisning och kan variera mellan aktörer. Kostnader för krage, bandage, provtagning, sedering, kremering och annat kan dessutom tillkomma.

Behandling	Exempel
Besiktning	900 kr
Dräktighetsundersökning	1 200 kr
Intyg och ev. avmaskning	600 kr
Kastrering hanhund	4 000 kr
Kastrering tik	7 000 kr
Kemisk kastrering hanhund	2 500 kr
Klippning/tovutredning	900 kr
Kloklippning	250 kr
Röntgen	2 500 kr
Sedering	700 kr
Tänder borttagning	8 000 kr
Tänder undersökning	2 500 kr
Utfärdande av pass	700 kr
Vaccination	500 kr

Förhoppningsvis slipper man uppleva operation på sin hund - det är både plågsamt och kostsamt. Om olyckan ändå skulle vara framme är det klokt att innan ha tecknat en veterinärvårdsförsäkring som kan täcka delar av kostnaden; det kan nämligen bli dyrt.

Vett och etikett

TEXT Charly Bondei

Det finns både skrivna och oskrivna regler som hundägare bör följa. Här följer några tips att börja med.

LOKALA ORDNINGSFÖRESKRIFTER

Alla kommuner har lokala ordningsföreskrifter om hundar som du som hundägare är skyldig att följa.

Lokala ordningsföreskrifter finns normalt tillgänglig på kommunens webbplats. Där finns information om var hundar får och inte får medföras eller vistas, var det råder kopplingstvång och inte, vad som gäller när en hund inte hålls kopplad samt var förening efter hund skall plockas upp och en hel del annat.

Det är viktigt att ta hänsyn till dessa bestämmelser då de är till för allas trevnad.

SKÄLLANDE

Det är inte särskilt populärt med skällande hundar och kan faktiskt räknas som en sanitär olägenhet om din hund skäller hela dagarna när den är ensam hemma. Detta behöver ni således antingen träna på eller så kan hunden helt enkelt inte vara ensam hemma.

Vanliga orsaker till skällande är att hunden varnar/vaktar, påkallar flockens uppmärksamhet för fara, leker/är upphetsad, känner sig ängslig eller vill ha uppmärksamhet. Om hunden lämnas ensam hemma är det oftast bra att stänga några dörrar för att begränsa ytan som den kan vakta och röra sig på.

KISSANDE

Hundar ska definitivt inte kissa överallt. Låt cyklar, parkerade bilar, brevlådor och andras tillhörigheter vara frizoner. Samma sak bör gälla fasader och husbyggnader, där människor sitter på gräset, och gården, om du bor i lägenhet.

MÖTET MED ANDRA HUNDAR

Ha din hund kopplad och placera den sida om dig som är längst ifrån den mötande hunden.

Det finns många anledningar till varför hundägare inte vill att hunden ska hälsa och är därför viktigt att man stämmer av med ägaren innan man skickar fram sin hund - och får acceptera nej utan att bli irriterad.

Anledningen kan vara att det är en tik som löper, att de just nu tränar på att inte ta kontakt, att hunden är sjuk eller att ägaren helt enkelt inte har tid eller lust. Det kan verka hårt men vara klokt att respektera att ni tycker olika.

MÖTET MED ANDRA MÄNNISKOR

När hunden är valp kommer många att vilja att stanna och hälsa på den. Det är självklart roligt nu, men kan leda till problem när den blir äldre om den lär sig att den får hälsa på alla. När hunden blir äldre och inte får gå fram kommer den att dra i kopplet, gnälla eller skälla. Se därför till att belöna hunden när den stannar vid din sida medan den andra personen passerar. Lär den gärna att fråga om den får hälsa eller inte.

KOLLEKTIVTRAFIK

Det finns vanligtvis avdelningar eller vagnar där husdjur tillåts. På tåg brukar det vara en vagn som är djurvänlig, på bussen brukar det vara längst bak och i tunnelbanan finns särskilda dörrar i varje vagn. Låt hunden helst sitta eller ligga på golvet. Om du inte vill ha den på golvet ska du använda en medtagen filt eller sätta den i knät.

NÄR DU ÄR BORTBJUDEN

Ha alltid för vana att först fråga om hunden är välkommen. Får den följa med så torkar du av tassarna innan ni kommer in, ta gärna med vattenskål, någon leksak samt en filt att vila på. Finns det en annan hund i hushållet så bör du dock lämna leksaken hemma då det kan öka risk för bråk - bäst är alltid att först låta hundarna träffas utomhus och se att de fungerar ihop. Väl inomhus får man dock inte glömma att ni är på den andras hundens revir. Förutsatt dessutom alltid att hunden ska vara på golvet om inte värden uttrycker något annat.

PÅ JOBBET

Om hunden kan följa med till jobbet eller inte beror givetvis på om det tillåts på arbetsplatsen. Se till att det finns en plats där hunden kan få vila och vara ifred om den vill, samt att den alltid har tillgång till vatten. Ha även koll så att den inte stör dina arbetskamrater.

Vi på Hundguiden har kontor på United Spaces kontorshotell på Torsgatan 26 i Stockholm, där tillåts hundar.

Allt för ditt älskade odjur

Tuggben, leksaker och annat som en sprallig hund behöver finns i våra butiker eller på arkenzoo.se.

ARKEN ZOO

Tyckte du om tidningen?

*Hjälp oss att fortsätta hjälpa hundar och hund-
ägare i Sverige. Vi uppskattar ditt bidrag!*

Swish: 123 020 30 42

“Jag blev mycket överraskad av att jag fick tidningen. Jag har läst den från pärm till pärm. Den var intressant och nyttigt att läsa. Jag kommer att spara den så länge jag har min hund. Tack!”

- Git Svärd

“Enkel att läsa,
informativ tidning,
uppskattas varmt.”

- Alexis Malmkvist

“En väldigt bra och intressant tidning
med många bra tips och råd i.”

- Christina Wilsson

“Wow, vilken bra tidning! Det
stod så mycket bra saker, väldigt
intressant och lärorikt.”

- Malin Gäfvert

“Positivt överraskad av tidningen!
Lusläste varje sida, intressanta
reportage och nyttig info.”

- Sirpa Mattisdotter

“Ett litet uppslagsverk, överskådligt och
med de viktigaste råden för att vi och våra
hundar ska få en bra tid tillsammans. Tack!”

- Birgit Olsson

“Tack för en heltäckande
och mycket bra tidning. En
glad överraskning!”

- Joacim Österstam

“Mycket bra information och
tidningen kommer att sparas för
att kunna hitta det som behövs vid
senare tillfälle.”

- Tanja Madsen

“Mycket bra och lättläst tidning, den
bästa hundtidningen jag läst, har läst
alla artiklarna. Otroligt.”

- Kerstin Persson

“Oerhört bra, lättläst och inspirerande tidning.
Bästa present man kan få som nybliven hundägare.
Skulle prenumerera om det finns möjlighet.”

- Marina Emanuelsson